

Zlati oltarček

„Izidor ovčice pasel, lepo žvižgal, lepo pel.“ Tako so peli pastirčki v Dražgošah pod zeleno Jelovico. Zvončki pa so cingljali: „Cingel cin cin, cingel cin ton.“

Lep je pogled na to slikovito vas. Na prostrani, strmi in prisojni rebri, tik pod gozdnim pasom, so razpostavljene ljubke kmetske domačije. To naselje je prav podobno jaslicam.

Prebivalci si s pridnimi rokami s težavo služijo vsakdanji kruh. Ni jim do dolinskega bogastva. Zadovoljni so s tem, kar jim nudi gorska gruda. O njihovi skromnosti priča naslednja pripovedka:

Dražgošani so postavili v cerkev ki je posvečena Sv. Luciji, lepo rezljane oltarje. Na oltarjih niso samevali svetniki, ampak cel zbor malih angelčkov — muzikantov — jim je delal družbo. Še danes jih lahko vidite, kako igrajo in godejo na razna godala.

Kakor rečeno, ljudje so bili revni, prav tako seveda tudi svetniki v lesenih oltarjih, tako revni, da se je zdelo vernikom, da igrajo angelčki samo žalostne pesmi. Premišljevali so kako bi olepšali cerkev. Molili so, tako vztrajno so prosili, da so izprosili pomoč.

Sredi poletja je pribobnela od Blegaša nad Jelovico silna nevihta. Odprle so se vse zatvornice neba, blisk in grom ter silen naliv in neurje je grozilo uničiti vse Dražgoše.

Cerkovnik je skušal odvrniti hudo uro z zvonjenjem. Toliko časa je zvonil, da je popolnoma onemogel zaspal v cerkvi.

Ko se je zbudil, se je nebo že popolnoma zjasnilo. Na nebu je svetilo božje sonce, gore so bile kakor umite, zrak čist in oster, da je kar rezal v pljučih. Za cerkvijo pa je slišal cerkovnik čudno šumenje in žuborenje. Nikakor ni mogel razumeti, odkod prihaja kлокotanje vode.

Brž stopi tja in kaj zagleda! Nov studenec vre iz tal, čisto zlat studenec. Luža zlata se sveti ko nebeško sonce. Omamljen od lesketanja odhiti brž v vas. Tam skliče ljudi in jim razodene to veselo novico.

Mlado in staro, vse je hitelo s korci zajemat zlato ter ga nosit v cerkev. Tri dni so zlatili oltarje, ki so se svetili ko nebeški prestoli. Vse, prav vse, tudi najmanjše oltarne okraske so pozlatili.

Ljudje so bili silno ponosni na uspelo delo in zdelo se jim je, da angelčki godci iz same hvaležnosti igrajo vse bolj lepo in milo. A glej! Že se je ljudem prikradla v dušo misel na lastno revščino. Nekdo se ni mogel več zdržati in je dejal: „Kaj, če bi še zase zajeli vsak vsaj en korec zlata?“

„Pa bi še mi, dajmo, dajmo! Zakaj pa ne?“ so pritrjevali še drugi. In že so trumoma odhiteli iz cerkve. Ko pa so pritekli do studenca — je ta že izginil. „Usahnil je,“ so se čudili. Niso pa upali godrnjati. Cerkovnik jih je potolažil, rekoč: „Bog že ve, kako je prav. Doslej smo

Dražgoše z Jelovico *Foto J. Markelj*

živeli kar zadovoljno in veselo. Bog ve, kaj bi bilo, če bi zlati studenec ostal. Meni se zdi, da bi se gotovo sprli. Najbrže bi nobenemu ne zadostoval samo en korec zlata. Tako bi se lahko dobrotā spremenila v zlo."

Tako mi je pripovedoval star očanec, ki se mu je poznalo na licu trpljenje za vsakdanji kruh. „Vendar pa smo kar zadovoljni,“ je dejal. „Mnogo kruha res nimamo, samo da je mir, to je danes največja dobrotā“.

Za spomin na Dražgoše mi je dal še „mali kruhek“, to je lectarsko pecivo, ki ga pečejo tu v različnih oblikah, Pokazal mi je pipice, polžke, srčke, zvezde, piške itd. Čudil sem se lepim domačim okraskom — ljudski umetnosti.

Zadovoljen sem korakal čez zelene vrtove in senožeti, kjer so peli pastirčki:

„Eno rož'co ljubim,
v mojem srcu spi,
koder grem, me spremlja,
meni se smeji.

Dom nje pri otrocih
in v nebesih je,
srca zadovoljnost
rožci je ime.“

Nehote sem utrgal planinsko cvetico, jo z veseljem pripel za klobuk ter odbrzel navzdol. Na poti v dolino pa me je še dolgo časa spremljalo cingljanje zvončkov:

„Cingel cin cin, cingel, cin ton.“

Pavle Kveder

Kako so skrbeli za moč in spretnost svojega telesa stari narodi

II. nadaljevanje

Prve telesne vaje in spretnosti, ki so jih gojili stari narodi, so se gojile posamezno, ne po skupinah, nekako neorganizirano. Vsak je sam skrbel za svojo telesno okrepitev in boljšanje.

Najstarejši narodi, o katerih vemo, da so bili kulturno na visoki stopnji, so vsi gojili telesne vaje. Le različno je bilo to gojenje. Nekateri so se s tem bavili več, drugi le malo. Važno je pa to, da so prav vsi narodi zgodaj uvideli važnost in korist telesnih vaj. Zato pa so jih tudi upoštevali veliko bolj kot marsikak sedaj živeč narod, ki radi tega slabi, ne postaja pa močnejši, kot bi vsak želel.

Med najstarejše poznane narode, o katerih so nam ohranjeni zgodovinski podatki, štejemo: Egipčane, Perzijce, Babilonce, Asirce, Jude, Indijce, Kitajce, Grke in Rimljane. Kako so ti narodi upoštevali telesne vaje? Večini teh so bile telesne vaje pripomoček za vadbo vojakov. Zato se pri teh starih narodih že začno organizirane telesne vadbe — vadbe skupin.

Egipčani

so živeli v rodovitnih pokrajinah okoli Nila. Okrog 7.000.000 prebivalcev je bivalo na majhni površini 30.000 km². Nil je bil vir življenja. Brez njega bi bilo egipčansko ozemlje pusta, neplodna puščava. Nil pa vsako leto zbira vodo, ko v gorah dežuje. Takrat preplavi voda vso deželo. Od junija do oktobra so povodnji, ki so blagoslov za deželo. Začetkom oktobra voda odteče, povesod pa pušča mnogo zelo rodovitnega blata. In to blato nekako pognoji vso deželo. Obdelovanje zemlje je lahko,